Лекция 2 JS data types JS objects Flow control HTML / CSS JS functions JS VM

Variables Scope

Терминът **scope** определя **областта на видимост** на променливите в JS.

Областта на видимост определя до кои променливи имаме достъп в дадена част от кода на програмата.

В JS има два основни вида области на видимост:

• Глобална (global scope): ако една променлива е декларирана извън функция или къдрави скоби {},

то казваме, че тя е дефинирана като глобална (in the global scope). Глобалните променливи могат

да бъдат достъпени от всяка част на кода.

• Локална (local scope): променливи, които са достъпни само в определени части на кода се наричат

локални променливи.

```
<script>
  var globalVar = 'Hello';
                                                         глобална
                                                         променлива
 function sayHello () {
    var localVar = 'Hello from the inside'; ч----- локална променлива
    console.log( globalVar ); //OK
    console.log( localVar ); //OK
  sayHello();
 console.log( globalVar ); //OK
 console.log( localVar ); //Error, localVar is not defined
</script>
```

В JS (ES6) има два вида локални области на видимост:

- Function scope определя се от къдравите скоби {}, които определят границите на функция (тяло на функция).
- Block scope блокът е парче код, което е оградено между две къдрави скоби и не е тяло на функция.

```
<script>
              function sayHello () {
                 const localVar = 'Hello from the inside'
Function scope
                 if( true ) {
                   const blockVar = 'Block';
                   console.log( localVar ); //OK
       Block
                 console.log( localVar ); //OK
                 console.log( blockVar ); //Error
              console.log( blockVar ); //Error
               sayHello();
            </script>
```

var, let и const

ИЛИ

тайният живот на променливите

Обявяване на променлива с var

Преди ES6 всички променливи в JS се декларираха с ключовата дума **var**. Променливите, декларирани с var могат да бъдат, както глобални, така и локални.

```
var globalVar = "Hello";

function greetMe() {
   var localVar = 'Cheers';
}

console.log( globalVar ); //OK
console.log( localVar ); //Error
```

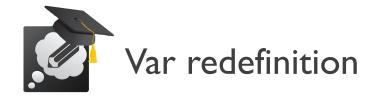

Променливите, декларирани с var са подвластни само на global и function scope. С други думи една var променлива, която е декларирана в блок игнорира скоупа му и е достъпна за цялата функция, където е блокът.

```
function greetMe() {
  var localVar = 'Cheers';

if( true ) {
  var blockVar = 'Greetings';
 }

console.log( blockVar ); //OK
}
```


Променливите, декларирани с var могат да бъдат декларирани повторно с едно и също име. Това води до промяна на стойността на променливата.

```
function greetMe() {
  var localVar = 'Cheers';
  var localVar = 'Hello'; //OK

  console.log( localVar ); //Hello
}
```

ВНИМАНИЕ: в JS това може и да е позволено, но ре-декларирането на променлива не е добра практика в никой език и програмистка реалност, защото...

ВНИМАНИЕ: в JS това може и да е позволено, но ре-декларирането на променлива не е добра практика в никой език и програмистка реалност, защото...

Така лесно можем да ре-декларираме променлива в блок без да обърнем внимание на това. Това води до синтактично вярна програма, която се изпълнява грешно, бели коси и ядосани колеги.

```
function greetMe() {
   var localVar = 'Cheers';

if( true ) {
   var localVar = 'Greetings';
  }

console.log( localVar ); //Greetings
}
```

Hoisting е поведение на JS интерпретатора, при което декларацията на променливи и функции се премества в началото на техния scope преди кодът да се изпълни.

Това прави тези две парчета код еквивалентни.

```
console.log( localVar ); //undefined
var localVar = 'Cheers';

var localVar = 'Cheers';

console.log( localVar ); //undefined
localVar = 'Cheers';
```

При hoist-ването променливите се инициализират, като undefined.

let

Обявяване на променлива с let

В ES6 се добавя още един начин за деклариране на променливи чрез ключовата дума let. Нейната цел е да отстрани недостатъците на var. За това ние ще използваме let вместо var.

Променливите обявени с let са подвластни на block scope.

```
function greetMe() {
    let localVar = "Cheers";

    if( true ) {
        let blockVar = 'Greetings';
        console.log( blockVar ); //Greetings
    }

    console.log( localVar ); //Cheers
    console.log( blockVar ); //blockVar is not defined
}
```


Let re-declaration

Променливите обявени с let не могат да бъдат ре-декларирани (в същия скоуп).

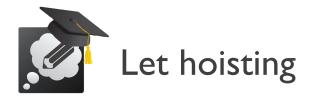
```
let localVar = "Cheers";
let localVar = "Greetings"; //error: Identifier 'localVar' has already been declared
```

Но могат да бъдат обявявани, като различни променливи в различни скоупове.

Стойността на променливата ще се вземе от най-вътрешния скоуп.

```
function greetMe() {
    let localVar = "Cheers";

    if( true ) {
        let localVar = 'Greetings';
        console.log( localVar ); //Greetings
    }
    console.log( localVar ); //Cheers
}
```


Правилото за hoisting важи и за променливите, обявени с let.

Но с разликата, че те не се инициализират автоматично, и ако се опитаме да ги използваме интерпретаторът ще хвърли грешка Reference Error.

```
console.log( localVar ); //Reference Error, 'localVar' is not defined
let localVar = "Cheers";
```

const

Ключова дума const

"Променливите", обявени с const всъщност са... константи.

Веднъж инициализирана тяхната стойност не може да бъде променяна.

Константите обявени с **const** са подвластни на **block scope**, по подобие на променливите обявени с let.

Това означава, че тяхната стойност си остава една и съща в рамките на скоупа, в който са декларирани.

Константите дъщоне могат да бъдат ре-декларирани.

localConst = "Greetings"; //error : Assignment to constant variable.

const localConst = "Hi"; //error : Identifier 'greeting' has already been declared

ВАЖНО: Всяка константа трябва да бъде инициализирана по време на създаването и.

Константи и обекти

Обектите, които са декларирани като константи притежават една особеност. Както можем да предположим, ако един обект е деклариран като константен няма да можем да присвоим друг обект върху него.

```
const constObj = {
  x: 4
constObj = {
  x: 5
}; //error : Assignment to constant variable.
Но можем да модифицираме стойностите на неговите член
променливи. const constObj = {
  x: 4
constObj.x = 5;
console.log( constObj.x ); //5
```

Правилото за hoisting важи и за константите.

Подобно на променливите, обявени с let те не се инициализират автоматично, и ако се опитаме да ги използваме интерпретаторът ще хвърли грешка Reference Error.

```
console.log( constObj ); //Reference Error, 'constObj' is not
defined
const constObj = {
    x: 4
};
```

Data types

NaN

Типът number представя както цели числа, така и числа с плаваща запетая. Освен стандартните числови стойности типът може да приема и няколко специални такива. Това са Infinity, -Infinity и NaN.

NaN означава **Not** a **Number** или с други думи резултатът от операцията или стойността не е число.

Infinity се разглежда, като математическа безкрайност – стойност по-голяма (или малка) от всички други.

И двете могат да се използват в кода директно.

```
console.log( 1 / 0 ); //Infinity
let x = Infinity;

console.log( "string" / 0 ); //NaN
let y = NaN;

isNaN(x); //проверка дали стойността е
```


Булевият тип има само две възможни стойности true и false.

```
let nameFieldChecked = true; // yes, name field is checked
let ageFieldChecked = false; // no, age field is not checked
```

Булевият тип може да участва в сравнения, чиито резултат пак е от булев тип:

```
let isGreater = 4 > 1;
console.log( isGreater ); // true (the comparison result is "yes")
```


В JavaScript има специална стойност null, който представлява празна стойност.

За разлика от други езици, където null означава, че на мястото на променливата няма нищо и тя не съществува, тук смисълът на null е, че променливата съществува, но нейната стойност е празна, не е конкретизирана или незнайна към момента.

let age = null;

Още една специална стойност е undefined.

Тя указва, че променливата е създадена, но още не е била инициализирана и към нея няма присвоена никаква стойност.

Разликата с null e, че при null все пак имаме нещо присвоено дори и то да е "незнайно".

```
let x;
console.log(x); //undefined
x = undefined;
```


Стринговете в JS съхраняват текст и представляват съвкупност от символи. Стринговете се ограждат в кавички единични 'single', двойни "double" и обратен апостроф `backtick`.

Операции със стрингове:

```
let name = "John";
let fullName = name + ' ' +'Connor';
let sentence = "My name is " + fullName + 'and my age is ' + 25;
```


Template strings (template literals)

В ES6 кавичките обратен апостроф (backtick) дават възможност да се изпълняват изрази, които са вложени в стрингове.

За целта трябва да оградим целия стринг в обратни апострофи и да поставим израза в следната конструкция \${...}.

```
let sentence = "My name is " + fullName + 'and my age is ' + 25;
let sentence2 = `My name is ${fullName} and my age is ${20 + 5}`;
```

Темплейтите могат да се влагат едни в

```
ДРУГИ: const classes = `header ${ isLargeScreen() ? " : `icon-${item.isCollapsed ? 'expander' : 'collapser'}` }`;
```

Можем да извикваме и функции, но ако те не връщат резултат в стринга ще се изпише undefined.

Типовете, които разгледахме до тук се наричат "примитивни", защото съдържат само една стойност.

Обектите са композитен тип, който може да съдържа множество стойности от различни типове.

Обект в JS се обявява с къдрави скоби {...} и в тях се поставят произволен брой двойки **име**: **стойност**.

Обектът всъщност е колекция от именувани променливи към които може да има някакви регобрани (ТОЙНОСТИ: John", lastName: "Connor", age: 25, eyeColor: "blue"}; Обектите могат да съдържат и функции, наречени методи.

```
let person = {
    firstName: "John",
    lastName : "Connor",
    age:25,
    eyeColor:"blue",
    fullName : function() {
        return this.firstName + " " + this.lastName;
    }
};
```


Създаване на обекти

Можем да създадем обект директно, като го обявим с **object** literal:

```
let person = {firstName:"John", lastName:"Connor", age:25, eyeColor:"blue"};
```

Можем да създадем обект и чрез ключовата дума **new** и типа **Object**:

```
var person = new Object();
person.firstName = "John";
person.lastName = "Connor";
person.age = 25;
person.eyeColor = "blue";
```


Ключовата дума this

Ключовата дума **this** връща референция към инстанцията на обекта, към когото принадлежи.

В JS тя връща различна стойност (се отнася до различен обект) в зависимост от това къде се използва.

Например:

- В метод this сочи към обекта, който притежава метода.
- Във функция this сочи към глобалния обект (window).
- В глобалния скоуп this сочи към глобалния обект (window).
- В event this сочи към обекта, който е породил събитието.

```
let person = {
  firstName: "John",
  lastName : "Connor",
  age:25,
  eyeColor:"blue",
  fullName : function() {
    return this.firstName + " " + this.lastName;
  }
};
```


Масивът е тип, който може да съдържа повече от една стойност в себе си. Масивът предоставя индексиран достъп до стойностите, които съхранява. Масивите в JS могат да съдържат стойности от различен тип. Обявяването на масив става чрез квадратни скоби [...].

```
let users = ['Peter', 'Stan', 'Ivan'];
```

Масив може да се създаде и като обект. Масивът всъщност е обект.

```
let users = new Array('Peter', 'Stan', 'Ivan');
```

Достъпът до елемент от масива става по неговия индекс. Индексите започват от 0.

```
console.log( users[1] ); //Stan
```


Масивите са специални видове обекти. Поради това, може да има променливи от различни видове в един и същ масив. Може да има обекти в масив. Дори може да има функции в масив. Може да има и вложени масиви в масив.

Тази особеност позволява на масива в JS да се държи, като асоциативен масив без, обаче, да бъде наистина такъв. Индексите могат да бъдат не само числа, но и стрингове.

```
var person = new Array()
person["firstName"] = "John";
person["lastName"] = "Connor;
person["age"] = 25;
```

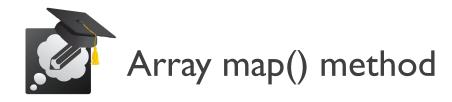
Достъпът до елемент от масива става чрез името на клетката, чиято стойност искаме да вчемем.

ВНИМАНИЕ: имената на клетките не се асоциират с индекси от масива.

Array operations

```
var fruits = ['Apple', 'Banana'];
fruits.length; //2
var newLength = fruits.push('Orange'); // ["Apple", "Banana", "Orange"]
var last = fruits.pop(); // remove Orange (from the end)
var first = fruits.shift(); // remove Apple from the front
var newLength = fruits.unshift('Strawberry') // add to the front
fruits.push('Mango');// ["Strawberry", "Banana", "Mango"]
var pos = fruits.indexOf('Banana');// 1
var removedItem = fruits.splice(pos, 1); // this is how to remove an item
var shallowCopy = fruits.slice(); // this is how to make a copy
fruits.forEach(function(item, index, array) {
  console.log(item, index);
});
// Apple 0
// Banana 1
```


Методът map() създава нов масив, като итерира през всички елементи на текущия и им прилага някаква функция.

```
var fruits = ['Apple', 'Banana'];
var new_array = fruits.map(function callback(currentValue, index) {
    return `new ${currentValue}`;
}); //['new Apple', 'new Banana']
```


Set е колекция, в която обектите са с уникални стойности.

```
var set = new Set();
set.add(1); // Set [ 1 ]
set.add(5); // Set [ 1, 5 ]
set.add(5); // Set [ 1, 5 ]
set.add('some text'); // Set [ 1, 5, 'some text' ]
set.has(1); // true
set.has(3); // false
var o = {a: 1, b: 2};
set.add(o);
set.add({a: 1, b: 2}); // OK
```

Operators

Оператор typeof

Ако искаме да узнаем какъв **типът на дадено "нещо"** в JS ще използваме оператора **typeof**.

```
typeof undefined // "undefined"
typeof 0 // "number"
typeof true // "boolean"
typeof "foo" // "string"
typeof Symbol("id") // "symbol"
typeof Math // "object" (1)
typeof null // "object" (2)
typeof alert // "function" (3)
```


Аритметични оператори

let y = 5;

Оператор	Описание	Пример	Резултат за у	Резултат за х
+	Събиране	x = y + 2	y = 5	x = 7
-	Изваждане	x = y - 2	y = 5	x = 3
*	Умножение	x = y * 2	y = 5	x = 10
1	Деление	x = y / 2	y = 5	x = 2.5
%	Модул / делене с остатък	x = y % 2	y = 5	x = 1
++	Увеличаване с единица	x = ++y	y = 6	x = 6
		x = y++	y = 6	x = 5
	Намаляване с единица	x =y	y = 4	x = 4
		x = y	y = 4	x = 5

Оператори за присвояване

Оператор	Пример	Същото като
=	x = y	
+=	x += y	x = x + y
-=	x -= y	x = x - y
*=	x *= y	x = x * y
/=	x /= y	x = x / y
%=	x %= y	x = x % y

Битови оператори

Оператор	Описание	Пример	Еквивалент	Резултат
&	AND	x = 5 & 1	0101 & 0001	0001
I	OR	x = 5 1	0101 0001	0101
~	NOT	x = ~ 5	~0101	0010
٨	XOR	x = 5 & 1	0101 ^ 0001	0100
<<	Left shift	x = 5 << 1	0101 << 1	1011
<<	Right shift	x = 5 >> 1	0101 >> 1	1010

Логически оператори

==	равно на	
===	равна стойност и тип	
!=	не е равно	
!==	не равни стойност и тип	
>	по-голяма от	
<	по-малко	
>=	по-голямо или равно	
<=	по-малко или равно	
?	тернарен оператор	Condition ? IfTrue: IfFalse;
&&	логическо И	
II	логическо ИЛИ	
!	логическо НЕ	

Операторът delete се използва за изтриване на свойства от обекти. Този оператор е предназначен да се използва върху свойствата на даден обект - по тази причина не оказва влияние върху променливи или функции.

```
let person = {firstName:"John", lastName:"Connor", age:25, eyeColor:"blue"};
delete person.eyeColor;
```